

Platform Pensioentransitie

16 oktober 2024

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEEM

Introductie

Actualiteiten

Rode draden uit beoordelingen en onderzoeken

Vervolg

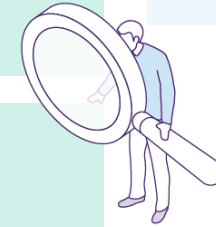

Bespreekpunten

- Risicohouding en beleggingsbeleid (DNB)
- Bandbreedtes maatstaven evenwichtigheid (DNB)
- Aanpassen beleggingsbeleid rond transitie (DNB)

Terugblik platform 25 juni

Het zesde Platform Pensioentransitie

Tijdens het zesde Platform Pensioentransitie op 16 oktober 2024 zijn **drie toezichtcasussen behandeld** die zijn ingediend door de brancheorganisaties.

Naast de behandeling van de toezichtcasussen zijn ook de **actualiteiten** die in de sector en bij de toezichthouders spelen aan bod gekomen, zijn de **rode draden uit de beoordelingen en onderzoeken** van de toezichthouders besproken, en is een **terugkoppeling gegeven op een eerder ingebrachte casus**.

De brancheorganisaties stellen de casussen in samenwerking met hun leden op. Op deze manier krijgen ook uitvoerders die geen deel uitmaken van het platform de mogelijkheid om hun sectorbrede aandachtspunten of dilemma's in te dienen.

In dit document worden de resultaten van het platform teruggekoppeld aan de gehele sector.

Actualiteiten

Tijdig inzicht geven in intern beoordelingsproces

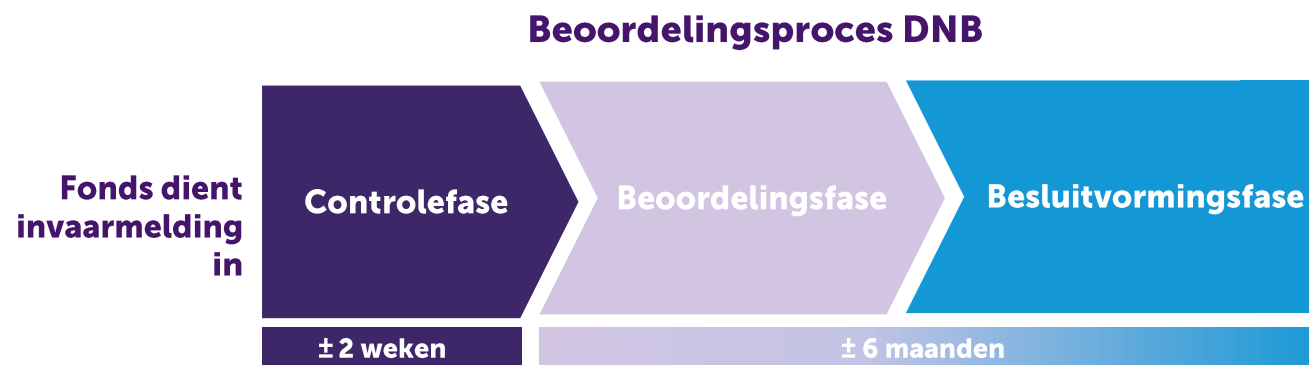
SECTOR

Actualiteit

De sector vraagt of DNB de (koploper-) fondsen tijdig inzicht kan geven in het interne beoordelingsproces.

Reactie DNB

- DNB streeft ernaar het fonds binnen twee weken te informeren over de compleetheid van de melding. Indien het dossier niet compleet is verklaard, verstuurt DNB een brief.
- DNB streeft ernaar de beoordelings- en besluitvormingsfase binnen 6 maanden af te ronden.
- Voor meer informatie zie de factsheet [Proces behandeling inwaarmelding door DNB](#).

Voorkomen van verrassingen in publicaties

SECTOR

Actualiteit

De sector geeft aan dat zij zich soms overvallen voelt door publicaties van de AFM. Deze publicaties hebben volgens de sector effect op de publieke beeldvorming en dragen niet bij aan het vertrouwen in de stelseltransitie.

Reactie AFM

- Iedere partij heeft een zelfstandige rol in de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Als onafhankelijk extern toezichthouder is het onze taak om risico's vroegtijdig te signaleren en onze zorgen hierover te adresseren op een manier waarop de gehele sector daar kennis van kan nemen.
- De gedragstoezichthouder heeft hierin een andere rol dan de prudentiële toezichter, die een verklaring van geen bezwaar af dient te geven voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. Transitiecommunicatie moet in een keer goed gaan. Het is belangrijk dat pensioenuitvoerders vooraf geïnformeerd zijn over de vereisten waaraan de communicatie moet voldoen.
- Over iets meer dan twee maanden gaan de eerste pensioenfondsen over naar het nieuwe stelsel; het is hoog tijd om onze zorgen te delen als we zien dat deelnemers mogelijk niet voldoende passend geïnformeerd lijken te worden. Onjuiste communicatie kan deelnemers en het vertrouwen in het pensioenstelsel immers schaden.
- We blijven dan ook transparant en zoeken de openbaarheid waar nodig, ook in de toekomst. Het is aan de sector om deelnemers vertrouwen te geven in het proces, en passende communicatie is hierbij essentieel.

Rentedip en termijn indienen implementatieplan

DNB

Rentedip

DNB heeft een aanpassing doorgevoerd in de scenario'set met toekomstscenario's ("P-set") van Q4 2024 om de rentedip te verminderen. Deze aanpassing heeft vrijwel geen impact op andere delen van de scenario'sets.

Termijn indienen implementatieplan

De minister heeft aangekondigd voornemens te zijn om de 1 juli 2025 mijlpaal te veranderen. Hierdoor krijgen fondsen die na 1 juli 2026 invaren meer tijd om hun invaarmelding af te ronden.

Rode draden uit beoordelingen en onderzoeken

Rode draden uit beoordelingen en onderzoeken

DNB

Rode draden worden via meerdere kanalen gedeeld

DNB deelt de rode draden uit invaarbeoordelingen periodiek met de sector via nieuwsberichten, webinars, rondetafels, presentaties etc.

Sectorbrieven in november

- Sectorbrief over evenwichtigheid transitie. Hierin staan we stil bij observaties over complete besluitvorming, de vormgeving van de transitie, de beheersing van financiële risico's en monitoring, en de berekeningen en duiding van financiële effecten.
- Sectorbrief over alle invaarthema's. Hierin staan we stil bij lessen uit invaarbeoordelingen op het gebied van het besluitvormingsproces, de evenwichtige belangenafweging en financiële effecten, risicohouding en beleggingsbeleid, invulling contract, datakwaliteit en operationele en IT-risico's.

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Pak lessen uit rode draden op

We roepen alle fondsen op om goed kennis te nemen van beide sectorbrieven en de observaties en lessen mee te nemen in het opstellen van de invaarmelding.

Rode draden uit beoordelingen en onderzoeken (I)

AFM

Verantwoordelijkheid over eigen communicatie

Bij het eerste verkennende onderzoek naar de concept transitie-overzichten [ontbraken de doelgroepspecifieke toelichtingen nog vaak](#). Wanneer de transitie tot een grote verandering in het pensioen van een deelnemer leidt, verwacht de AFM dat deze deelnemer hier een persoonlijke toelichting op krijgt. Bij navraag gaven pensioenuitvoerders aan dat zij en de PUO's dit als lastig ervaren. Toch blijft de pensioenuitvoerder zelf verantwoordelijk voor de naleving van de wet, ook als de (transitie)communicatie is uitbesteed.

De AFM constateert dat de meeste PUO's inmiddels wel [in staat zijn om doelgroepafhankelijke toelichtingen te leveren in de transitieoverzichten](#).

Gelaagdheid is geen doelgroep specifieke toelichting

Daarnaast zien we dat er onduidelijkheid bestaat over wat doelgroepspecifieke toelichtingen zijn. Zo overwegen sommige pensioenuitvoerders gelaagdheid in te zetten als vervanging voor doelgroepspecifieke toelichtingen. Het gebruik van gelaagde informatie kan echter niet de noodzaak voor toelichtingen per doelgroep wegnemen.

Doelgroepspecifieke toelichting

Het transitieoverzicht is een persoonlijk document. Het moet dus ook persoonlijke informatie bevatten, en geen generieke informatie. Het is de verantwoordelijkheid van de pensioenuitvoerder om te bepalen voor welke deelnemers een specifieke toelichting op het transitieoverzicht nodig is.

Een manier om dit inzicht te verkrijgen is door deelnemers te segmenteren op basis van factoren zoals de hoogte van de scenariobedragen of de compensatie. Hieruit kan bijvoorbeeld blijken dat de scenariobedragen in het goedweerscenario voor jongere deelnemers aanzienlijk stijgen, terwijl het pensioen voor een ander groep (bijvoorbeeld gewezen partners) lager uitvalt in het nieuwe stelsel. In dergelijke gevallen is het cruciaal dat deze groepen een persoonlijke en gerichte toelichting ontvangen, zodat zij de implicaties voor hun pensioen beter begrijpen.

Veranderingen in de voorwaarden van nieuwe ten opzichte van de oude regeling kunnen ook aanleiding zijn voor de noodzaak van doelgroepspecifieke toelichtingen.

Rode draden uit beoordelingen en onderzoeken (II)

AFM

Transitieoverzichten bij verzekeraars en PPI's

Als er geen eerbiedigende werking van toepassing is, zijn ook verzekeraars en PPI's verplicht om transitieoverzichten te versturen. In de praktijk blijkt echter dat dit niet altijd gebeurt. In het geval dat verzekeraars of PPI's nog in afwachting zijn van de reactie van de werkgever, verwacht de AFM dat zij zich inspanssen om de werkgevers te activeren.

Duidelijkheid in het transitieoverzicht

Veel transitieoverzichten bevatten een algemene toelichting die alle informatie voor elke deelnemersgroep bevat. Dit is weliswaar volledig, maar mist de duidelijkheid die nodig is voor de deelnemer. Het transitieoverzicht mag geen zoekplaatje worden en moet zijn afgestemd op de individuele deelnemer en zijn unieke situatie.

Toetsing aan 48 Pw

Transitieoverzichten worden door de AFM getoetst aan de hand van 48 Pw. Let op de herziene Beleidsregel en het nieuwe rapport over de Indexatie-AMvB voor praktische voorbeelden.

Handhaving

Pensioenfondsen en verzekeraars die hier niet aan voldoen, overtreden de regels. De AFM zal hier tijdens de transitie op toezien en, waar dat nodig is, (informeel) handhaven.

Bespreekpunten

Risicohouding en beleggingsbeleid

DNB

Bespreekpunt

- De sector en DNB zijn al lange tijd in gesprek over risicohouding en beleggingsbeleid. Consensus over gewenste aanpak en uitwerking via guidance van DNB en/of good practice van de Pensioenfederatie lijkt gewenst. Leden willen echter pas input voor good practice leveren na (partiële) beoordeling door DNB.

Behandeling bespreekpunt op het platform van 16 oktober

- DNB en de sector zijn in overleg hoe invulling te geven aan de risicohouding waarbij wordt voldaan aan de wettelijke vereisten.
- DNB en de sector zien dat de gezamenlijke expertsessies van toegevoegde waarde zijn. In deze expertsessies wordt de technische inhoud met elkaar besproken en worden issues afgestemd.
- DNB geeft aan dat DNB geen oordeel velt over de vastgestelde risicohouding zelf. DNB geeft een oordeel over het proces naar de totstandkoming van de risicohouding en de onderbouwing hiervan.
- DNB benadrukt dat de onderbouwing bij gemaakte keuzes in het doorlopen proces essentieel is. Licht toe dat alternatieve mogelijkheden zijn onderzocht en meegewogen in de besluitvorming. DNB let hierop tijdens de beoordeling.

Vervolgstappen

- Expertsessie(s) in november en verder.
- Eventueel aanscherpen guidance door DNB of het uitbrengen van een good practice door Pensioenfederatie.

Bandbreedtes maatstaven evenwichtigheid

DNB

Bespreekpunt

- Meerdere fondsen vragen meer duidelijkheid over de vereiste onderbouwing van de bandbreedtes voor de kwantitatieve maatstaven, zoals de verandering in netto profijt of pensioenverwachting bij de transitie. Enigszins ruime bandbreedtes lijken gewenst, omdat afzien van de transitie op het laatste moment nauwelijks uitvoerbaar is.

Behandeling bespreekpunt op het platform van 16 oktober

- DNB vindt de evenwichtigheid van de transitie belangrijk. Het is een onomkeerbaar besluit.
- De sector is zoekende wanneer de uitwerking van evenwichtigheid voldoende is. Ze vraagt hierbij duidelijkheid van DNB, zodat capaciteit effectief kan worden ingezet.
- DNB geeft aan dat de onderbouwing van de evenwichtigheid essentieel is om tot een oordeel te kunnen komen. De wet vereist een robuust besluit waarbij fondsen verschillende alternatieven onderzoeken en wegen, voordat de evenwichtigheid wordt vastgesteld.
- DNB en de sector hebben op dit onderwerp gezamenlijke expertsessies. In deze expertsessies wordt de technische inhoud met elkaar besproken en worden issues afgestemd. Deze expertsessies zijn van toegevoegde waarde en blijven de komende periode doorgaan.

Vervolgstappen

- Expertsessie(s) in oktober en verder.
- Eventueel aanscherpen guidance door DNB of het uitbrengen van een good practice door Pensioenfederatie.

Aanpassen beleggingsbeleid rond transitie

DNB

Bespreekpunt

- Veel fondsen hebben de afdekking van renterisico verhoogd in aanloop naar de transitie, maar willen deze afbouwen na de transitie om aan te sluiten bij het strategische beleggingsbeleid in het nieuwe stelsel. De wet biedt ruimte om voor de transitie te anticiperen op het beleid in het nieuwe stelsel, maar niet voor aanpassing na de transitie.

Behandeling bespreekpunt op het platform van 16 oktober

- DNB geeft aan de zorg van de sector vanuit financieel economisch oogpunt goed te begrijpen.
- De huidige wet- en regelgeving biedt ruimte om voor het invaarmoment voor te sorteren op het beleggingsbeleid in het nieuwe stelsel.
- DNB en de sector gaan de ruimte na het invaarmoment gezamenlijk bespreken met SZW.

Vervolgstappen

- DNB en de sector betrekken SZW bij dit onderwerp.

Terugblik platform 25 juni 2024

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEM

FPR en gebruik van shoprecht (I)

DNB

Behandeling op het platform van 25 juni

Mag de voorziening voor excassokosten onderdeel zijn van de persoonlijke vermogens, zodat deze meegaat bij gebruik van het shoprecht en eventueel dubbele excassokosten worden voorkomen?

Uitkomst

- Nee, dit kan niet. Een pensioenfonds dient op grond van artikel 126 pensioenwet en artikel 2 Besluit FTK een separate collectieve kostenvoorziening aan te houden op basis van de contante waarde van de verwachte uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de opbouwde verplichtingen, dus ook voor de kosten voor onder andere administratie, communicatie en het doen van uitkeringen (voorziening voor uitvoeringskosten). Een nadere toelichting op kostenvoorziening bij pensioenfondsen is gegeven in de Q&A [Kostenvoorziening pensioenfondsen \(dnb.nl\)](#).
- Dit volgt rechtstreeks uit artikel 126 pensioenwet en artikel 2 Besluit FTK, deze artikelen zijn niet gewijzigd met de inwerkingtreding van de Wet Toekomst Pensioenen. Deze wettelijke norm geldt ongeacht het karakter van de pensioenregeling en is van toepassing voor pensioenfondsen en niet voor verzekeraars en ppi's.

Vervolgstappen

- De sector kan dit onder de aandacht brengen bij SZW.

FPR en gebruik van shoprecht (II)

DNB

Behandeling op het platform van 25 juni

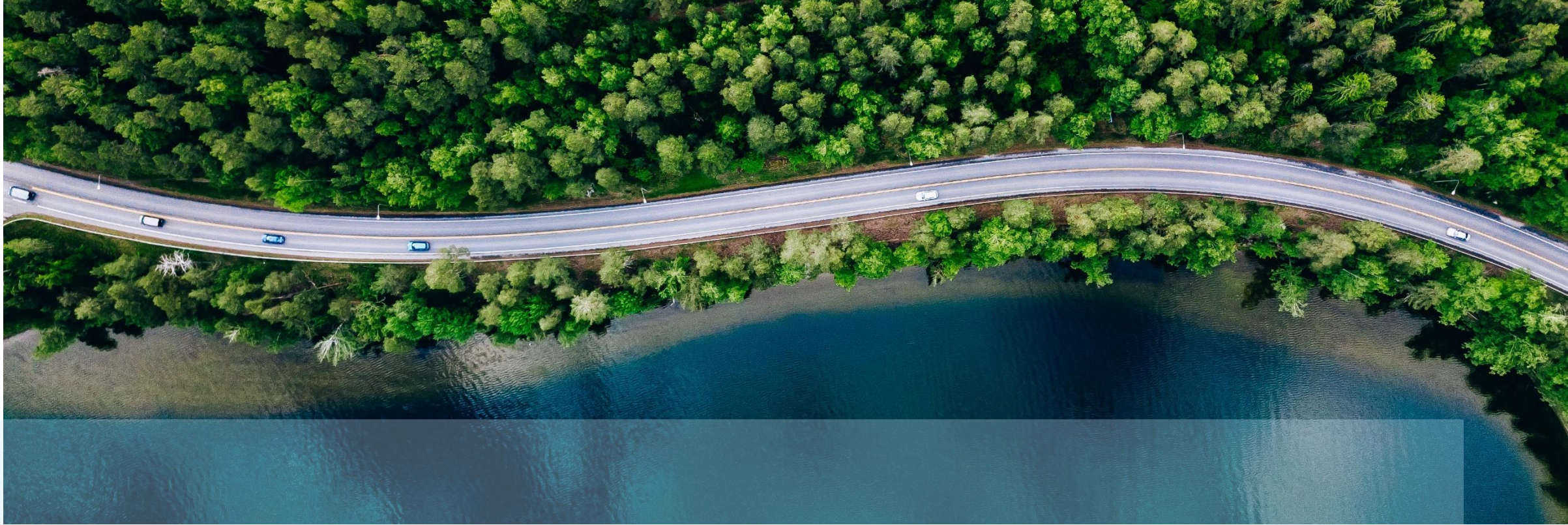
Bij invaren van vastgestelde uitkering naar een FPR moet een pensioenfonds bestaande gepensioneerden de mogelijkheid bieden (artikel 150I, zesde lid Pw) te kiezen tussen een vastgestelde of variabele uitkering. De verwachting is dat gepensioneerden met kleine kapitalen of op hogere leeftijd hier zonder nadere stappen geen gebruik van kunnen maken, omdat deze groep vanuit commercieel oogpunt minder interessant is. Is het toegestaan om afspraken te maken met een specifieke aanbieder om bij de transitie alle gepensioneerden een aanbod te doen?

Uitkomst

- DNB begrijpt de wens om alle gepensioneerden een reële mogelijkheid te bieden om gebruik te maken van hun shoprecht. In de pensioenwetgeving staan geen bepalingen die zich verzetten tegen zo'n afspraak tussen een pensioenfonds en een verzekeraar. Het maken van een dergelijke afspraak met een verzekeraar, en de gepensioneerde informeren over die afspraak, is een activiteit die verband houdt met pensioenen en is dus een toegestane nevenactiviteit.
- DNB wijst er wel op dat de wet in beginsel verbiedt dat verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfonds en beroepspensioenfonds:
 - Deelnemersgegevens verstrekken aan een andere aanbieder (artikel 6 Wet Bpf 2000 en artikel 46 Wvb).
 - Informatie geven aan, onder meer, gepensioneerden over regelingen die door een andere aanbieder worden uitgevoerd (artikel 7 Wet Bpf 2000 en artikel 47 Wvb).
- Ook de AFM begrijpt het nut van deze wens van de sector, en ziet daarin meerwaarde voor gepensioneerden. Dat geldt met name voor gepensioneerden die al jaren een vaste of stabiele uitkering ontvangen, en op hoge leeftijd over zouden moeten gaan op een variabele uitkering. De AFM ziet, specifiek in deze casus, vanuit de advies- en bemiddelingsregels geen bezwaar nu deze afspraak wordt gemaakt in het kader van de uitvoering van de pensioenregeling tijdens de transitie.
 - Wel dient het deelnemersbelang bij het maken van de afspraak centraal te staan, en dient het pensioenfonds bij het maken van de afspraak te kijken of de kenmerken van het uitkeringsproduct en de kosten geen afbreuk doen aan het belang van hun gepensioneerden.
 - Daarnaast stelt de Pensioenwet enkele voorwaarden vanuit informatieverstrekking en keuzebegeleiding. En de AFM verwacht dat pensioenfonds en ontvangende verzekeraars waarborgen inbouwen die ervoor zorgen dat gepensioneerden alleen een uitkering krijgen die bij ze past. De keuze over te gaan naar een verzekeraar moet ook in alle gevallen een keuze blijven voor de gepensioneerde.

Vervolgstappen

- Voor DNB en AFM is deze vraag afgehandeld.

Vervolg

Vervolgstappen platform pensioentransitie

Evaluatie

Voortgang op ingebrachte dilemma's worden door de brancheorganisaties gemonitord

Inbrengen

Brancheorganisaties verzamelen input onder hun leden voor het volgende platform en stemmen definitieve inbreng af met de toezichhouders

Bespreken

Op 28 november vindt het volgende platform pensioentransitie plaats

Terugkoppelen

De resultaten van het platform worden door de toezichhouders teruggekoppeld aan de sector